

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ...
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ.

ÜMMÜ'L-KİTAP: FATİHA

Cumanız Mübarek Olsun Aziz Kardeşlerim!

Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'de bir sure vardır ki; onun adı, Ümmü'l-Kitap'tır, yani Kitab'ın anasıdır. Rabbimiz, Kerim Kitabına onunla başlamıştır.¹ Peygamber Efendimiz (s.a.s) de, bütün namazlara onunla başlamamızı istemiştir.²

Kardeşlerim!

İşte bu sure, hepimizin bildiği Fâtiha'dır. Allah Resûlü, Fâtiha'nın, Rabbimiz ile aramızda bir konuşma, bir diyalog olduğunu haber vermiştir. Bizlere sayısız nimetler bahsettiği ve bizleri muhatap kabul ettiği için Fâtiha'nın hemen başlangıcında Rabbimize hamd ederiz. “**Hamd, övgü, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.**” dediğimizde, Âlemlerin Rabbi, “**حَمْدِي عَبْدِي**” “Kulum bana hamd etti.” buyurur.

Bizler, “**O, Rahmân ve Rahîmdir.**” dediğimizde, Yüce Allah, “**أَنْتَى عَلَى عَبْدِي**” “Kulum bana senâ etti. Beni övdü, methetti.” buyurur.

Bizler, “**O, hesap gününün, âhîret gününün sahibidir.**” dediğimizde, Rabbimiz, “**مَجْدِي عَبْدِي**” “Kulum beni yüceltti.” buyurur ve Fâtiha'nın bu ilk bölümünde bizim kendisine hamd-ü senâ etmemiz vesilesiyle hoşnutluğunu ifade eder.

Fâtiha'nın ikinci bölümünde ise halimizi ve isteklerimizi Rabbimize arz ederiz. “**إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ**” “**Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.**” dediğimizde, Rabbimiz, “**هَذَا بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ**” “Bu, kulum ile benim aramdadır. Kulunun isteğine icabet edeceğim.” buyurur.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ. صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.

“**Bizi doğru yola, kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ilet; gazaba uğrayanların ve sapmışların yoluna değil.**” dediğimizde, Allah Teâlâ, “**هَذَا لِعَبْدِي وَلِعَبْدِي مَا سَأَلَ**” “İşte kulumun bu talebi karşılıksız kalmayacaktır. Kulum ne istiyorsa onundur.” buyurur.³

Aziz Kardeşlerim!

Fâtiha, Kerim Kitabımızın muhtevisiyatının, insanlığa gönderiliş amacının özü ve özeti. Yaratılışımızdaki gaye ve hikmetin bir beyanıdır.

Bizler, nazm-ı celili açtığımızda evvela Fâtiha'yı okuruz. Her gün beş vakit namazda Rabbimizin huzuruna Fâtiha'yla çıkarız. Kelime-i şehâdetle Allah'a verdiğimiz kulluk misakımızı, her gün onunla tazeleriz. Mümin olma ve kalma şuurumuzu, Fâtiha ile diri tutarız. Allah'ın yüceliği, adaleti, engin merhameti ve sonsuz kudretini tekrar tekrar onunla idrak ve ikrar ederiz. Rabbimize şükürümüzü, hamdimizi, övgümüzü, minnetimizi her gün onunla dile getiririz. Bir beşer olarak kusurlarımızı, niyazımızı, mağfiret talebimizi her gün Rabbimize onunla arz ederiz.

Gönüllerimize Fâtiha'yla şifa dileriz. Dert ve sıkıntılarımıza onunla deva ararız. Hâsılı yaratılışımızı ve varlığımızı anlamlandıran Fâtiha, kalplerimize dermandır. Akıllarımıza rehberdir. Bitmez tükenmez bereketlere açılan rahmet kapımızdır.

Kardeşlerim!

Namazların her rekâtında Fâtiha'yı okumamızın istenmesi, sadece dilimizle onu terennüm etmek için değildir. Bilakis, onu derinden kavramak ve hayatımıza onun anlamıyla yön vermek içindir. Zira Fâtiha'nın her âyeti, her kelimesi, mümince bir bilinç, mümince bir duruş, mümince bir hayat bahşeder bizlere. Gönüllerimize ferahlık verir. Gözlerimizin ve zihinlerimizin önünde muazzam bir ideal ve ufuk açar.

Fâtiha, her gün bizim için yeni bir canlanışa, yeni bir dirilişe vesile olur. Rabbimize sunduğumuz özlü bir dilekçemizdir o. Besmele ile dilekçeyi sunduğumuz makamı belirtiriz. Hamd ile o makamın sahibini yüceltiriz. “Rahman” ve “Rahim” isimlerinin verdiği ümit ile “din gününün sahibi” ifadesinin verdiği korku arasında Rabbimizin huzuruna çıkarız. Tüm acizlik ve güçsüzlüğümüzle arzu halimizi Rabbimize sunarız. Biliriz ki; sığınağımız, dayanağımız, tükenmeyen ümidimiz yalnızca O'dur. Kendisine kullukta bulunulacak, el açılıp medet umulacak yegâne güç ve kudret O'dur. Bizi sırat-ı müstakiminde, yani Kur'ân'ın, peygamberlerin, şehitlerin, salihlerin, iyilerin dosdoğru yolunda sabit kılacak O'dur. Bizi gazap ve azabından koruyacak, bu yolun sonunda ebedi nimetlere ulaştıracak olan da yine yalnızca Yüce Rabbimizdir.

Kardeşlerim!

Hutbemizi şu dua ile bitirmek istiyorum: Rabbimiz! Bizi ve nesillerimizi, Fâtiha'nın hakikatlerinden ayırma! Bizleri Fâtiha'nın bereketinden mahrum bırakma! Ya Rabbi! Fâtiha'yı çokça okuyan, anlayan ve hayatına yansıtanlardan kıl bizleri!

¹ Fâtiha, 1/1-7.

² Buhârî, Ezân, 95.

³ Müslim, Salât, 38.